

การนำเสนอโครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษา

ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561

วันที่ 15 กันยายน 2561

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

สภาพและปัญหาในการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบล

กรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลโคกขาม,

องค์การบริหารส่วนตำบลแครายและองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ

ธงชัย ถึกคุ้ม¹, อัยรวี วีระพันธ์พงศ์²

^{1,2}แขนงวิชา การปกครองท้องถิ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาในการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบล กรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลโคกขาม, องค์การบริหารส่วนตำบลแครายและองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ มีวัตถุประสงค์คือ ศึกษาปัญหาการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบล ใช้ระเบียบวิธีการศึกษาคือการวิเคราะห์เอกสารและสัมภาษณ์ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 3 ขนาด ผลการศึกษาพบว่า 1)วิธีการเก็บภาษี แหล่งรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล มี 3 รูปแบบคือ เงินที่ท้องถิ่นจัดเก็บได้เองเงินที่รัฐบาลจัดเก็บให้และจัดสรรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเงินอุดหนุนเงินที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บได้เอง 2)ปัญหาที่พบคือการจัดเก็บภาษีที่ทับซ้อนระหว่างหน่วยงานกับองค์การบริหารส่วนตำบล ช่องทางของกฎหมายที่เอื้อต่อการหลีกเลี่ยงในการจ่ายภาษี การจัดเก็บภาษีที่ไม่มีประสิทธิภาพ ไม่มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง เกิดระบบอุปถัมภ์ที่ใช้เป็นตัวการในการหลีกเลี่ยงในการจ่ายภาษี จนนำมาซึ่งผลกระทบภายในองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ไม่สามารถจัดบริการสาธารณะได้เพียงพอ ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ และทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลเองต้องพึ่งเงินอุดหนุนจากรัฐบาล ปัญหาการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลจะหมดไปหากประเทศไทยเองมีโครงสร้างการที่การจัดระเบียบโครงสร้างบริหารราชการแผ่นดินที่ดีให้อิสระแก่ท้องถิ่นอย่างเต็มที่ มีอิสระในการบังคับใช้อำนาจตามกฎหมาย สามารถเก็บภาษีได้อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วยและความร่วมมือจากประชาชนในการจ่ายภาษีด้วย

คำสำคัญ : การจัดเก็บภาษี, องค์การบริหารส่วนตำบล, เงินอุดหนุน, การจัดบริการสาธารณะ, ระบบอุปถัมภ์

การนำเสนอโครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษา
ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561
วันที่ 15 กันยายน 2561
ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

The State and the Problems of Tax Collection of the Sub-District Administration Organizations - Case Study: the Koak Kham Sub-District Administration Organization, the Kae Rai Sub-District Administration Organization and the Baan Koa Sub-District Administration Organization
Thongchai Tukkum¹, Airawee Wiraphanphong²

^{1,2}The Local Government Branch of the Faculty of Humanities and Social Sciences
in Suan Sunandha Rajabhat University

ABSTRACT

The tax collection of the sub-district administration organization was always full of different problems: the overlapping tax collection of the agencies and the sub-district administration organizations, the legal channels that could facilitate the tax paying avoidance, the inefficient tax collection, law enforcement which was not seriously conducted. The patronage system occurred as the principal in causing so much avoidance of tax payment that would affect the work within the sub-district administration organization that they could not provide sufficient public service. In addition, they could not respond to the needs of people and it made the sub-district administration organization have to rely on the subsidies from the government. The problem of the tax collection in the sub-district administration organization would disappear if Thailand itself had the plan to organize a structure of good governance which consisted of the full independence to the localities, independence in conducting the law enforcement, the capability to perform the complete tax collection and also the good cooperation from the people in the tax payment.

Keywords : tax collection, the sub-district administration organization, the subsidy, the public service, the patronage system

การนำเสนอโครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษา

ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561

วันที่ 15 กันยายน 2561

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

บทนำ

จากหลักฐานในประวัติศาสตร์มีการเริ่มเก็บภาษีอากรของประเทศ อาจมีมาตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัยซึ่งมีการจัดเก็บภาษีอากรมาจากการก่อสร้าง ทำนุบำรุง ราชอาณาจักรของไทย มีการปกครองที่เข้มแข็ง มีความเป็นอยู่ที่ดีจึงมีการให้ผู้คนมาทำนุบำรุงสถานที่ต่างๆในราชอาณาจักรไทย เช่น การสร้างวัดวาอาราม การขุดคลอง จนกระทั่งเริ่มมีการใช้เงินตราเข้ามา ขนชิ้นแรงงานที่ต้องทำมาหากินเป็นของตนเอง ก็จะนำเงินที่หามาได้มอบให้กับเจ้านายหรือผู้ปกครองเพื่อเป็นการไถ่ตัวให้ตัวเอง อาจนับได้จากการเก็บภาษีมีมาตั้งแต่สมัยสุโขทัยก็เป็นได้(หนังสือที่ระลึกในการเปิดอาคารกรมสรรพากร 2 กันยายน 2540)

ในปัจจุบันในการจัดเก็บภาษีอากรในประเทศไทยมีเพื่อพัฒนาประเทศในด้านทางเศรษฐกิจความเป็นอยู่ของประชาชน การศึกษา สาธารณสุข คมนาคมและการขนส่ง การรักษาความสงบในประเทศ รวมไปถึงการจัดนโยบายสาธารณะ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในเรื่อง สาธารณูปโภค และสาธารณูปการ ในการจัดเก็บภาษีนั้นรัฐบาลเป็นผู้บังคับเก็บกับประชาชน การเก็บภาษีกลายเป็นเครื่องมือทางการคลังของรัฐบาลอาจส่งไปถึงความสามารถที่จะจัดการดำเนินนโยบายสาธารณะ ดำเนินการตามภาระหน้าที่ให้ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้(อัยรวิ วีระพันธ์พงศ์, 2559)

หากกล่าวถึง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย มีรูปแบบการปกครองท้องถิ่น 2 รูปแบบ คือ 1. การปกครองท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป ได้แก่ เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนจังหวัด 2. การปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ได้แก่ กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษาสนใจที่จะนำเสนอองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น รูปแบบทั่วไป ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล กล่าวได้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีจำนวนมากที่สุดของประเทศไทยที่ครอบคลุมพื้นที่ในระดับตำบล ซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคล มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 ฉะนั้นองค์การบริหารส่วนตำบล อำนาจหน้าที่ในการจัดเก็บภาษี เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ อันได้แก่ การรักษาความสงบในพื้นที่ การรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน สวนสาธารณะ การส่งเสริมการศึกษา การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมไปถึงการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล เป็นต้น (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2552)

วิธีการศึกษา

บทความวิจัยเรื่อง ปัญหาการจัดเก็บภาษีขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำขึ้นเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการวิเคราะห์เอกสาร และสัมภาษณ์ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ทั้ง 3 ขนาด ดังนี้

การนำเสนอโครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษา

ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561

วันที่ 15 กันยายน 2561

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

- องค์การบริหารส่วนตำบลโคกขาม ตำบลโคกขาม อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่

- องค์การบริหารส่วนตำบลแคราย ตำบลแคราย อำเภอกะพุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง

- องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ ตำบลบ้านเกาะ อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก

ในการดำเนินการทางคณะผู้จัดทำจะใช้วิธีการวิเคราะห์เอกสารและสัมภาษณ์ ซึ่ง คณะผู้จัดทำจะทำการกำหนดจุดมุ่งหมายของการสัมภาษณ์และเตรียมแนวคำถามตามหัวข้อที่จะสัมภาษณ์ไว้อย่างชัดเจน ทางคณะผู้จัดทำได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์ องค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 3 ขนาด เพื่อที่จะได้ทราบถึงข้อมูลว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร ใช้วิธีการถามตอบ และนำข้อมูลที่ได้จากศึกษานั้นมาใช้ดำเนินการจัดทำบทความวิจัยต่อไป

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้นนี้เอง แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการจัดเก็บภาษีในระดับองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อนำมาใช้ในการจัดบริการสาธารณะตามภารกิจที่ถูกบัญญัติไว้ในกฎหมาย จึงทำให้ผู้เรียนสนใจที่จะทำการศึกษาเรื่อง สภาพและปัญหาในการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบล กรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลโคกขาม, องค์การบริหารส่วนตำบลแคราย และองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ เพื่อประโยชน์ต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาปัญหาการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษา องค์การบริหาร

ส่วนตำบลโคกขาม, องค์การบริหารส่วนตำบลแคราย, องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ

ผลการศึกษา

1) หลักเกณฑ์สำคัญที่ใช้แบ่งขนาดองค์การบริหารส่วนตำบล

1.1) เกณฑ์ระดับรายได้

1.1.1) รายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนสูงกว่า 20 ล้านบาท เป็น องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่

1.1.2) รายได้ไม่รวมเงินอุดหนุน 6-20 ล้านบาท เป็น องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง

1.1.3) รายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนต่ำกว่า 6 ล้านบาท เป็น องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก

1.2) เกณฑ์ตัวชี้วัดด้านเศรษฐกิจและสังคม

1.2.1) จำนวนพื้นที่

1.2.2) จำนวนประชากร

1.2.3) จำนวนโครงสร้างพื้นฐาน

(พนัชกรจารย์โพธิ์. (2555). ประเภทขององค์การบริหารส่วนตำบล)

1.3) องค์การบริหารส่วนตำบลโคกขาม เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่ เพราะ มีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนสูงกว่า 20 ล้านบาท และมีจำนวนพื้นที่และประชากรตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

1.4) องค์การบริหารส่วนตำบลแคราย เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง เพราะ มีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุน 6-20 ล้านบาท และมีจำนวนพื้นที่และประชากรตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

การนำเสนอโครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษา

ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561

วันที่ 15 กันยายน 2561

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

1.5) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ

เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก เพราะมีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนต่ำกว่า 6 ล้านบาท และมีจำนวนพื้นที่และประชากรตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

องค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 3 แห่งตั้งอยู่ในจังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีขนาดใหญ่ และเป็นแหล่งของอุตสาหกรรมต่างๆ มีอาณาเขตติดต่อกับกรุงเทพมหานคร จึงทำให้การเดินทางลงไปสำรวจพื้นที่ทำได้ง่าย และที่เลือกองค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 3 แห่งนี้ เพราะมีการตั้งโรงงานอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมาก พื้นที่บางส่วนก็เป็นพื้นที่เกษตรกรรม จึงทำให้ศึกษาด้านภาษีได้อย่างชัดเจน เช่น อากรฆ่าสัตว์ ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาตในการตั้งโรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ เป็นต้น ซึ่งเมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 3 แห่งตั้งอยู่ในจังหวัดเดียวกันก็จะทำให้ง่ายต่อการเปรียบเทียบขององค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 3 ขนาด

2) การจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบล

แหล่งรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล มี 3 รูปแบบคือ เงินที่ท้องถิ่นจัดเก็บได้เองเงินที่รัฐบาลจัดเก็บให้และจัดสรรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเงินอุดหนุนเงินที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บได้เอง เช่น ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีป้าย ภาษีโรงเรือนและที่ดิน อากรฆ่าสัตว์ เป็นต้นภาษีที่รัฐจัดเก็บให้และจัดสรรให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเช่น ภาษีมูลค่าเพิ่มสินค้า พิโตรเลียม เหมืองแร่ เป็นต้น

เงินอุดหนุนมี 2 รูปแบบ คือ เงินอุดหนุนทั่วไปและเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ

2.1)เงินอุดหนุนทั่วไป คือ เงินที่รัฐให้อำนาจอิสระในการใช้จ่ายดำเนินการตามขอบเขตที่กำหนด

2.2)เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ คือ การจัดสรรงบประมาณจำนวนหนึ่งมาพร้อมกับภารกิจที่รัฐมอบหมายมาด้วย

กรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลโคกขาม, องค์การบริหารส่วนตำบลแคราย, องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ ที่ได้ศึกษาสัมภาษณ์กับผู้บริหารในองค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 3 ขนาด คือ องค์การบริหารส่วนตำบลโคกขาม เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่ องค์การบริหารส่วนตำบลแคราย เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง และองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก เพื่อได้ทราบถึงปัญหาในการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ไม่เพียงพอในการจัดบริการสาธารณะ

การที่องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดเก็บภาษีที่ไม่เพียงพอ เนื่องจากรายได้ในการจัดเก็บภาษีจากประชาชนได้ไม่เต็มที่ ได้สัมภาษณ์กับนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกขาม ผลจากการสัมภาษณ์นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกขาม กล่าวว่า ประชาชนหลีกเลี่ยงการชำระภาษีในพื้นที่ของตนเอง ประชาชนมองว่าการชำระภาษีเป็นเรื่องซ้ำซ้อน โดยที่ประชาชนพยายามหาทางชำระภาษีให้น้อยที่สุด จึงเป็นสาเหตุให้องค์การบริหารส่วนตำบลโคกขามไม่สามารถจัดเก็บภาษีได้เต็มที่ ไม่สามารถจัดการบริการสาธารณะได้อย่างมีประสิทธิภาพ (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกขาม, 2561)

การจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ไม่เพียงพอ จากการสัมภาษณ์นายกองค์การ

การนำเสนอโครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษา

ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561

วันที่ 15 กันยายน 2561

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

บริหารส่วนตำบลแคราย กล่าวว่า เนื่องจาก รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลแครายมาจากการจัดเก็บภาษีและค่าธรรมเนียมในพื้นที่ได้ไม่ตรงกับความต้องการ ทำให้ต้องรอเงินที่รัฐบาลกลางจัดสรรให้ แสดงให้เห็นว่าการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่เพียงพอต่อรอเงินที่รัฐจัดสรรให้ (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแคราย, 2561)

การที่องค์การบริหารส่วนตำบลถูกแทรกแซงจากรัฐบาลกลาง จากการสัมภาษณ์นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ สาเหตุมาจากองค์การบริหารส่วนตำบลจัดเก็บภาษีได้ไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วย องค์การบริหารส่วนตำบลไม่สามารถจัดทำบริการสาธารณะได้ ต้องพึ่งพาเงินที่รัฐบาลกลางจัดสรรให้และถูกแทรกแซงจากรัฐบาลกลางทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลขาดความเป็นอิสระในเรื่องต่างๆ (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ, 2561)

จากประเด็นปัญหาจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลกรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลโคกงามองค์การบริหารส่วนตำบลแคราย องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะพบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลโคกงาม องค์การบริหารส่วนตำบลแครายองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะมีปัญหาในการจัดเก็บภาษี เพราะ ประชาชนในพื้นที่หลีกเลี่ยงการจ่ายภาษี จึงทำให้เงินที่ได้จากการเก็บภาษีนั้นมีจำนวนไม่เพียงพอต่อการจัดทำบริการสาธารณะเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ เพราะเงินที่ได้มาส่วนใหญ่ต้องจัดเป็นรายจ่ายของเงินเดือนข้าราชการท้องถิ่น ข้าราชการประจำ และ พนักงานท้องถิ่น งบที่เหลือจึงไม่เพียงพอต่อการจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน

เมื่อไม่มีการจัดทำบริการสาธารณะขึ้น ประชาชนก็เรียกร้องว่าทำไมไม่มีการจัดทำบริการในรูปแบบที่ประชาชนต้องการ รายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลมีจำนวนมาก แต่จัดเก็บภาษีได้น้อยนอกจากประชาชนจะหลีกเลี่ยงการจ่ายภาษีภาษีที่ท้องถิ่นดำเนินการจัดเก็บมีการกำหนดขอบเขตโดยกฎหมาย จึงเป็นปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบลในปัจจุบันผู้ที่มีรายได้มากก็พยายามหาช่องทางให้ตนเองจ่ายภาษีน้อยปัญหาการจัดเก็บภาษีผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลโคกงามองค์การบริหารส่วนตำบลแครายองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะพูดเป็นเสียงเดียวกันว่า ไม่สามารถแก้ไขอะไรได้ เพราะประชาชนหลีกเลี่ยงภาษีเงินไม่เพียงพอจะจัดเก็บภาษีเพิ่มจากเดิมประชาชนก็ไม่ยินยอม จะทำอะไรเพิ่มเติมให้ท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้น กฎหมายก็ไม่ได้ให้อำนาจไว้ ต้องรอเงินอุดหนุนจากรัฐบาลปัญหาเรื่องของภาษีแก้ไขไม่ได้ทางคณะผู้จัดทำจึงรวบรวมข้อมูลขององค์กรปกครองท้องถิ่น และศึกษาวิธีแก้ไขปัญหามาจากต่างประเทศว่ามีวิธีการอย่างไรในการจัดเก็บภาษีให้เพียงพอต่อรายจ่าย และสามารถนำเงินมาจัดทำบริการสาธารณะให้ประชาชนได้อย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์โดยไม่ต้องพึ่งพาเงินอุดหนุนจากรัฐบาล เพราะมีเงินก็เหมือนมีงานเพิ่มขึ้นให้จัดทำภาระก็เพิ่มขึ้น

3) ปัญหาในการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบล

การจัดเก็บภาษี เป็นสิ่งสำคัญของการบริหาร องค์การบริหารส่วนตำบล เพราะ เงินเป็นสิ่งสำคัญในการจัดทำบริการสาธารณะ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างทั่วถึงองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นการปกครอง

การนำเสนอโครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษา

ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561

วันที่ 15 กันยายน 2561

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ท้องถิ่นจัดขึ้นเพื่อ กระจายอำนาจทางการปกครองให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดูแล เพราะ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความใกล้ชิดประชาชนมากที่สุด เพราะ ผู้นำเป็นผู้ที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชนในพื้นที่ องค์กรการบริหารส่วนตำบลจะทราบถึงปัญหา และความต้องการของประชาชน องค์กรการบริหารส่วนตำบลจึงต้องจัดทำบริการสาธารณะให้กับประชาชนในพื้นที่ แต่การที่จะดำเนินการให้สำเร็จได้นั้นต้องมีเงินที่เพียงพอต่อการจัดทำบริการสาธารณะ ถ้าไม่มีเงินก็ไม่สามารถทำอะไรได้เลยเพราะทุกอย่างขับเคลื่อนด้วยเงิน

3.1) ช่องทางในการเก็บภาษีไม่มีประสิทธิภาพ

3.2) หน่วยงานกับองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ทำหน้าที่ทับซ้อนกัน โดยภาษีบางชนิดต้องจ่ายให้กับกรมสรรพากรและจะถูกจัดสรร

มายังองค์การบริหารส่วนตำบลในภายหลัง ซึ่งทำ ประชาชนรู้สึกว่าเป็นการจ่ายภาษีที่ซ้ำซ้อนจึงนำไปสู่การหลีกเลี่ยง

3.3) มีระบบอุปถัมภ์ เช่น คนในพื้นที่ รู้จักกับหัวหน้าขององค์กร หรือมีความสัมพันธ์ทางเครือญาติก็จะทำให้เกิดการหลีกเลี่ยงในการจ่ายภาษี

3.4) ประชาชนในพื้นที่ที่มีรายได้น้อยจึงหลีกเลี่ยงในการจ่ายภาษี

3.5) มีช่องทางตามกฎหมายบางอย่างที่ทำให้ประชาชนหลีกเลี่ยงการชำระภาษี เช่น การจดทะเบียนนอกพื้นที่ของตนเอง ทำให้ไม่สามารถจัดเก็บภาษีได้

3.6) ไม่มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง หากไม่มีการชำระภาษีแล้วจะมีบทลงโทษอย่างไร จึงทำให้เกิดการหลีกเลี่ยงเพิ่มมากขึ้น

ตารางสรุปปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกขาม องค์การบริหารส่วนตำบลแคราย และองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ ดังนี้

สภาพปัญหา	องค์การบริหารส่วนตำบลโคกขาม	องค์การบริหารส่วนตำบลแคราย	องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ
1)หน่วยงานกับองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ทำหน้าที่ทับซ้อนกัน	✓	✓	✓
2)กฎหมายบางอย่างที่ทำให้ประชาชนหลีกเลี่ยงการชำระภาษี	✓	✓	✓
3)การเก็บภาษีไม่มีประสิทธิภาพ	✓	✓	✓
4)ประชาชนในพื้นที่ที่มีรายได้น้อย	-	-	✓
5)เกิดระบบอุปถัมภ์บุคคลที่รู้จักกับเจ้าหน้าที่หลีกเลี่ยงการชำระภาษี	✓	✓	✓
6)ไม่มีการบังคับใช้กฎหมายจริงจัง จึงเกิดการหลีกเลี่ยงการเสียภาษี	✓	✓	✓

การนำเสนอโครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษา
ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561
วันที่ 15 กันยายน 2561
ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

4) ผลกระทบจากการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบล

- 4.1) การจัดเก็บภาษีไม่เพียงพอกับความต้องการ
- 4.2) ไม่สามารถจัดทำบริการสาธารณะเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้
- 4.3) รายได้จากการจัดเก็บภาษีไม่สมดุลกับรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบล
- 4.4) องค์การบริหารส่วนตำบลต้องพึ่งเงินที่รัฐบาลจัดสรรให้
- 4.5) เงินที่รัฐจัดสรรให้จะมาพร้อมกับภาระหน้าที่ ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลขาด

ความเป็นอิสระ

ตารางสรุปผลกระทบขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกขาม องค์การบริหารส่วนตำบลแค
ราย และองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ

ผลกระทบ	องค์การบริหาร ส่วนตำบลโคก ขาม	องค์การบริหาร ส่วนตำบลแค ราย	องค์การบริหาร ส่วนตำบลบ้าน เกาะ
1) หน่วยงานกับองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ทำหน้าที่ทับซ้อนกัน	✓	✓	✓
2) กฎหมายบางอย่างที่ทำให้ประชาชนหลีกเลี่ยงการชำระภาษี	✓	✓	✓
3) การเก็บภาษีไม่มีประสิทธิภาพ	✓	✓	✓
4) ประชาชนในพื้นที่มีรายได้น้อย	-	-	✓
5) เกิดระบบอุปถัมภ์บุคคลที่รู้จักกับเจ้าหน้าที่หลีกเลี่ยงการชำระภาษี	✓	✓	✓
6) ไม่มีการบังคับใช้กฎหมายจริงจัง จึงเกิดการหลีกเลี่ยงการเสียภาษี	✓	✓	✓

สรุปและอภิปรายผล

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ เป็น
องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก มีปัญหา คือ
ประชาชนมีรายได้น้อย ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กฎหมาย
กำหนดจึงไม่ต้องชำระภาษี จึงทำให้ประชาชนมี
การหลีกเลี่ยงในการจ่ายภาษีเพิ่มมากขึ้น ดังนั้น
การหลีกเลี่ยงการจ่ายภาษีจึงเป็นสาเหตุหลักที่ทำ
ให้องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะซึ่งเป็น
องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็กสามารถเก็บ
ภาษีได้น้อย รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย ในขณะที่
ท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลแคราย ที่เป็นองค์การ
บริหารส่วนตำบลขนาดกลาง และองค์การบริหาร

ส่วนตำบลโคกขาม ที่เป็นองค์การบริหารส่วนตำบล
ขนาดใหญ่ จะคล้ายกัน คือ ประชาชนมีรายได้ที่
สูงขึ้น แต่ประชาชนก็ยังมีกรหลีกเลี่ยงการจ่าย
ภาษีอยู่ แต่จะน้อยกว่าองค์การบริหารส่วนตำบล
บ้านเกาะ ซึ่งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก
มีแนวคิดที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน คือ แนวโน้ม
การควมรวมองค์การบริหารส่วนตำบลไว้กับ
เทศบาล เนื่องมาจากองค์การบริหารส่วนตำบล
ขนาดเล็ก ไม่มีศักยภาพเพียงพอในการบริหารงาน
และจัดบริการสาธารณะ ในบางพื้นที่อาจเกิดการ
ทุจริตและคอร์รัปชัน และมีการจัดสรรงบประมาณ
แผ่นดินหรือเงินที่รัฐจัดสรรให้โดยเปล่าประโยชน์

การนำเสนอโครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษา

ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561

วันที่ 15 กันยายน 2561

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

จึงควรมีการควบคุมตรวจสอบการบริหารส่วนตำบลที่มีขนาดเล็ก ไม่มีศักยภาพเพียงพอในการบริหารงาน และจัดการบริการสาธารณะ ซึ่งอาจมีการแก้ไขปัญหาโดยการปรับเปลี่ยนโครงสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีกฎหมายบังคับใช้อย่างจริงจัง

ข้อเสนอแนะ

ในการจัดเก็บภาษี ยกตัวอย่างเช่นในกรณีการจัดเก็บภาษีของประเทศญี่ปุ่นซึ่งมีการจัดระเบียบโครงสร้างบริหารราชการแผ่นดินไม่แตกต่างจากประเทศไทยมากนักเพราะเป็นรัฐเดี่ยวเหมือนกันแต่ประเทศญี่ปุ่นสามารถจัดเก็บภาษีอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ

1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประเทศญี่ปุ่นมีอิสระในการบังคับใช้กฎหมายมากกว่าประเทศไทย

2) จากการที่ประเทศญี่ปุ่นไม่มีภูมิภาคที่มีอำนาจในการกำกับดูแลเข้ามาแทรกแซงเหมือนประเทศไทย ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประเทศญี่ปุ่นนั้นมีอิสระในการบังคับใช้อำนาจตามกฎหมายค่อนข้างมาก และจากการที่บังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศญี่ปุ่นนั้น จะทำให้สามารถเห็นผลชัดเจนได้จากการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประเทศญี่ปุ่นมีความเข้มแข็งและเจริญเติบโตได้อย่างเห็นได้ชัดเมื่อเปรียบเทียบกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประเทศไทย ซึ่งจากประเด็นนี้ทำให้ได้เล็งเห็นถึงอีกหนึ่งปัญหา ก็คือปัญหาเชิงโครงสร้างการที่

การจัดระเบียบโครงสร้างบริหารราชการแผ่นดินของประเทศไทยที่มีภูมิภาคเข้ามาแทรกแซง ทำหน้าที่คอยกำกับดูแลท้องถิ่นทำให้ท้องถิ่นไม่สามารถใช้อำนาจได้อย่างเต็มที่นั่นเอง

เอกสารอ้างอิง

- Department of Local Administration. (2009). **Laws related to the performance of local administrative organizations.** Bangkok.
- Free encyclopedias. (2016). **Public finance of Japan.** Bangkok.
- Jampho, P. (2012). **Type of Service Organization.** King Prajadhipok's Institute. (2009).
- Nilklad, P. (2015). **Online Business.**
- Phanphut, M. (2007). **Problems and Solutions in Tax Administration.** Bangkok.
- Prasithin, P. (2018). **Sub-district Administration Organization.** Bangkok.
- Sub-district Administration Organization. **Samrong Administrative Organization, Nachueak District, MahaSarakhm Province.**
- Wiraphanphong, A. (2016). **Instructional media.** Bangkok.
- Wongsayan, H. (2016). **Instructional media.** Bangkok.